

Số: 03/2024/QĐST - VDS

Hưng Nguyên, ngày 25 tháng 9 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HƯNG NGUYÊN, TỈNH NGHỆ AN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Phan Hương.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Oanh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An tham gia phiên họp: ông Nguyễn Phi Thăng – kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 9 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 23/2024/TLST- VDS ngày 08 tháng 5 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 18/2024/QĐST - VDS ngày 16 tháng 9 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Phan Thị L; sinh năm: 1954; Địa chỉ: Xóm F, xã H, huyện H, tỉnh Nghệ An.*

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 03 tháng 11 năm 2023, bản tự khai và tại phiên họp, Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Phan Thị L trình bày: Bà L lấy chồng là ông Phan Văn M, kết hôn năm 1980 sinh được hai người con trai, con trai đầu mất khi còn nhỏ, chồng bị tai nạn chết năm 1993, con trai thứ hai là Phan Xuân B, sinh năm 1984 do đua đòi nghiện ngập Ma túy nên bỏ nhà đi năm 2007 đến nay là 17 năm, bà L đã nhiều lần đi tìm kiếm và nhờ đài Truyền hình Nghệ An, báo Công lý, Đ thông tin tìm kiếm nhưng không thấy tin tức gì về việc anh Phan Xuân B còn sống hay đã chết.

1. Những vấn đề yêu cầu đề nghị tòa án giải quyết: Yêu cầu Tòa án Huyện H tuyên bố anh Phan Xuân B, sinh ngày 01/12/1984. Nơi cư trú cuối cùng xóm A xã H (nay là xóm F xã H) Huyện H Nghệ An là đã chết.

2. Lý do, mục đích yêu cầu Tòa án giải quyết những vấn đề nêu trên: Để đảm bảo quyền lợi cho mẹ của Phan Xuân B là bà Phan Thị L.

3. Căn cứ của việc yêu cầu Tòa án giải quyết các vấn đề nêu trên:

- UBND xã H xác nhận về việc bà Phan Thị L và Phan Xuân B là mẹ con ruột có hộ khẩu thường trú tại xã H, huyện H, tỉnh Nghệ An.

- Xác nhận của Công An địa phương về việc anh Phan Xuân B có nơi cư trú cuối cùng là xóm A xã H (nay là xóm F xã H) Huyện H, tỉnh Nghệ An.

- Xác nhận công an địa phương về việc anh Phan Xuân B đã biệt tích tại nơi cư trú từ năm 2007 đến nay.

- Các hóa đơn chứng từ chứng minh việc bà Phan Thị L đã đăng tin tìm kiếm trên các phương tiện thông tin đại chúng.

- Tại biên bản lấy lời khai của người làm chứng ngày 02 tháng 8 năm 2024, ông Lê Đức H khai: Ông Lê Đức H giữ chức vụ Phó công an xã H (trước đây là xã H) từ năm 2000 đến năm 2020. Được giao nhiệm vụ tiếp nhận và quản lý hộ khẩu với trách nhiệm chuyên đi, chuyển đến. Vào khoảng thời gian năm 2007 ông có nhận được hồ sơ xin đăng ký thường trú của công dân tên là Phan Thị L; sinh năm: 1954 và anh Phan Xuân B; sinh năm 1984 là hai mẹ con chuyển từ N, tỉnh Hà Tĩnh về. Ông H là người trực tiếp vào sổ của xóm A, xã H cũ, sổ này do công an xã quản lý. Kể từ thời điểm đăng ký hộ khẩu thường trú tại xóm A, xã H cũ thì bà L và anh B chưa từng làm thủ tục chuyển khẩu đi nơi khác. Sau khi anh B chuyển về địa phương cư trú thì cơ quan công an phát hiện anh Phan Xuân B bị nghiện, được sự đồng ý của gia đình, cơ quan công an đã làm hồ sơ cho anh Phan Xuân B đi cai nghiện bắt buộc. Khi có Quyết định đưa anh Phan Xuân B đi cai nghiện tập trung thì công an xã và Công an huyện phối hợp với nhau để bắt anh Phan Xuân B đi cai nghiện nhưng anh B đã đi khỏi địa phương từ đó đến nay.

Tại biên bản xác minh tại Công an xã H ngày 02 tháng 8 năm 2024 Trưởng công an xã xác nhận anh Phan Xuân B; sinh năm: 1984; hiện có nơi cư trú cuối cùng tại xóm A, xã H (N là xóm F) xã H, huyện H, tỉnh Nghệ An. Do ông Lê Đức H – phó trưởng công an xã làm làm thủ tục đăng ký thường trú. Từ năm 2007 đến

2019 C không được nhận bàn giao sổ sách nên không biết được công dân Phan Xuân B có chuyên khẩu đi hay không. Từ thời điểm năm 2019 đến nay C về đảm nhận công tác tại xã H công dân Phan Xuân B đã không có mặt tại địa bàn. Dữ liệu quốc gia không có, công an xã không làm thủ tục chuyển khẩu cho trường hợp này.

Tại biên bản xác minh ngày 06 tháng 8 năm 2024 UBND xã H xác nhận anh Phan Xuân B; sinh ngày 01/12/1984. Nơi cư trú cuối cùng xóm A xã H (nay là xóm F xã H) Huyện H, tỉnh Nghệ An bỏ đi khỏi địa phương từ năm 2007. Ngày tháng năm cụ thể anh B bỏ đi địa phương không nắm rõ. Đến nay anh Phan Xuân B vẫn biệt tích không có mặt tại địa phương. Gia đình và chính quyền địa phương không ai biết tin tức gì về việc anh B còn sống hay đã chết. Anh Phan Xuân B là con đẻ của bà Phan Thị L; sinh năm: 1954. Ngoài bà L thì anh B không còn người thân nào khác.

Tại phiên họp, bà Phan Thị L giữ nguyên yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố anh Phan Xuân B đã chết.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hưng Nguyên phát biểu ý kiến về việc giải quyết vụ việc:

Về Tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã tuân theo các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự, kể từ khi thụ lý cho đến khi mở phiên họp.

Về nội dung: Căn cứ vào khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự, khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, các Điều 370, 371, 372, 391, 392, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của bà Phan Thị L về việc tuyên bố anh Phan Xuân B là đã chết. Xác định ngày chết của anh Phan Xuân B theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ Việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Hưng Nguyên nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết và quan hệ pháp luật: Bà Phan Thị L có đơn yêu cầu tuyên bố anh Phan Xuân B là đã chết, đây là việc dân sự theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật

Tổ tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An.

[2] Về quyền yêu cầu: Bà L lấy chồng là ông Phan Văn M, kết hôn năm 1980 sinh được hai người con trai, con trai đầu mất khi còn nhỏ, chồng bị tai nạn chết năm 1993, con trai thứ hai là Phan Xuân B, sinh năm 1984 do đua đòi nghiện ngập Ma túy nên bỏ nhà đi năm 2007 đến nay là 17 năm, bà L đã nhiều lần đi tìm kiếm và nhờ đài Truyền hình Nghệ An, báo Công lý, Đ thông tin tìm kiếm nhưng không thấy tin tức gì về việc anh Phan Xuân B còn sống hay đã chết nên bà L làm đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An yêu cầu tuyên bố anh Phan Xuân B là đã chết để đảm bảo quyền lợi cho mình là đúng quy định tại khoản 1 Điều 391 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Về xác định ngày chết của anh Phan Xuân B: Theo đơn yêu cầu, đơn đăng tin và đơn xin xác nhận của bà Phan Thị L thì anh Phan Xuân B bỏ đi từ ngày 28 tháng 01 năm 2007 nhưng trong quá trình giải quyết việc Dân sự và tại phiên họp L khai không có căn cứ để chứng minh ngày tháng cụ thể mà anh B bỏ đi. Căn cứ vào biên bản xác minh tại cơ quan công an, UBND xã và lời khai của người làm chứng thể hiện anh Phan Xuân B bỏ đi khỏi địa phương từ năm 2007 mà không xác định được ngày tháng cụ thể.

Năm 2007 anh Phan Xuân B bỏ nhà ra đi. Từ đó đến nay không liên lạc với ai trong gia đình và gia đình đã tổ chức tìm kiếm anh B nhiều nơi, nghe thông tin anh B ở đâu gia đình đều tổ chức tìm kiếm, cố gắng hỏi thăm thông tin, tìm mọi biện pháp để liên lạc nhưng vẫn không có bất cứ tin tức gì về việc anh B còn sống hay đã chết mặc dù đã tìm kiếm trên các phương tiện thông tin đại chúng (Báo công lý số C1, 34, 35, 36 ra các ngày ngày 24, 26 tháng 4 năm 2024 và ngày 03 tháng 5 năm 2024. Đ phát lúc 17 giờ 30 phút ngày 27, 28, 29 tháng 4 năm 2024).

Sau khi thụ lý Việc dân sự, Tòa án nhân dân huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đã được đăng trên C1 trong ba số liên tiếp 39, 40, 41 vào các ngày 15, 17, 22 tháng 5 năm 2024 và trên Đ (VOV2) hồi 17 giờ 30 phút vào các ngày 20, 21, 22 tháng 5 năm 2024 theo đúng quy định của pháp luật và đến nay hết thời hạn tìm kiếm nhưng vẫn không có tin tức gì về việc anh Phan Xuân B còn sống hay đã chết.

Như vậy, có đủ cơ sở để xác định anh Phan Xuân B đã biệt tích 05 năm liền trở lên theo quy định tại khoản 1 Điều 68 Bộ luật dân sự.

Căn cứ quy định tại điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71 Bộ luật dân sự, xác định ngày chết là ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng nhưng phải sau 05 năm kể từ năm người đó biệt tích; thời hạn 05 năm được tính từ năm biết tin tức cuối cùng về người đó. Như vậy, ngày chết của anh Phan Xuân B được xác định là ngày 01 tháng 01 năm 2013.

[4] Theo quy định tại Điều 72 của Bộ luật Dân sự thì khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người chết, tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[5] Bà Phan Thị L thực hiện đăng ký khai tử cho anh Phan Xuân B theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

[6] Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Bà Phan Thị L được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 12 Nghị quyết 326/UBTVQH ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về miễn tiền tạm ứng án phí, lệ phí tòa án đối với người cao tuổi.

[7] Chi phí đăng tin tìm kiếm trên các phương tiện thông tin đại chúng Bà Phan Thị L phải nộp theo quy định của pháp luật. Xác nhận bà Phan Thị L đã thực hiện xong.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự, khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, các Điều 370, 371, 372, 391, 392, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Điều 12 Nghị quyết 326/2016 UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1, Chấp nhận yêu cầu của bà Phan Thị L về việc yêu cầu tuyên bố anh Phan Xuân B là đã chết.

Tuyên bố anh Phan Xuân B; sinh năm 1984, nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: xóm A xã H (nay là xóm F xã H) Huyện H, tỉnh Nghệ An là đã chết. Thời gian xác định anh Phan Xuân B chết là ngày 01 tháng 01 năm 2013.

Khi Quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thi quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của anh Phan Xuân B (nếu có) được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Bà Phan Thị L thực hiện đăng ký khai tử cho anh Phan Xuân B theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

2, Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Phan Thị L được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định.

3, Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải Quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được Quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- Viện kiểm sát ND huyện Hưng Nguyên;
- Chi cục THA Dân sự huyện Hưng Nguyên;
- Tòa án nhân dân tỉnh Nghệ An;
- UBND xã Hưng Nghĩa, huyện Hưng Nguyên.
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Phan Hương

